

EL NOUCENTISME

El moviment del Noucentisme s'inicia a Catalunya l'any 1906, coincidint amb el triomf del catalanisme polític en les eleccions de 1906, i amb la publicació d' "Els fruits saborosos" de Carner. La classe dirigent establí una profunda relació amb els intel·lectuals de la època i s' iniciaren una sèrie de reformes socials que pretenien convertir Catalunya en un país modern i europeu basant-se sobretot en la cultura i la llengua. El Noucentisme finalitza l'any 1923 amb la dictadura de Primo de Rivera, que comportà la fi dels òrgans d'autogovern catalans.

Aquest corrent té tres característiques principals. La primera és l'exaltació del present, ja visible en el mot "Noucentisme", que es relaciona amb "nou" i alhora amb la nova centúria que començava. La segona és l'arbitrarietat, és a dir, la idea del domini de l'home sobre una naturalesa que cal ordenar. Apareix la idea de la Catalunya ideal entesa com una Catalunya ciutat. I, per últim, cal destacar el classicisme i els seus valors d'ordre i equilibri, que porten els autors a la recerca d'una perfecció formal. Per això també durant el Noucentisme es duu a terme una reforma lingüística feta per l'IEC i dirigida per Pompeu Fabra.

Aquestes idees estètiques afavoriren el conreu de gèneres breus que no reflectien la realitat social: la poesia i el conte. També triomfà l'assaig, molt útil per a divulgar els nous ideals.

La poesia, el gènere més important, perseguia la perfecció formal, la depuració lingüística i l'allunyament de la realitat. Els referents dels poetes noucentistes van ser els poetes simbolistes i parnassianistes francesos del segle XIX, i alguns modernistes preocupats per la forma i la tradició clàssica, com ara els representants de l'Escola Mallorquina.

La poesia de Josep Carner és d'una gran perfecció formal i rigor mètric. Carner escriu amb una llengua literària d'alt nivell i utilitza un to melangiós i irònic. Parla del destí de l'home i del poeta i del sentiment religiós. Per fer-ho, es serveix d'imatges i d'evocacions sensorials i rebutja el "jo" com a centre del poema. Destaca per poemes com "Els fruits saborosos", "Nabí" i "La inútil ofrena".

Eugeni d'Ors va ser l' ideòleg del moviment i qui li va posar nom. Va ser assagista, periodista, filòsof i crític d'art. La seva principal aportació va ser el "Glossari", una sèrie d'articles breus on va exposar les seves teories estètiques. Es varen publicar, sota el pseudònim de "Xènius", al diari "La Veu de Catalunya" a partir de 1906.